

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/77/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623201480
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623201480.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti o maloletého O. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa maloletej matky B. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y., H. XXX, okres Liptovský Mikuláš, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Obcou Važec, so sídlom Na Harte 19, Važec, IČO: 00 315 842, dieťa rodičov B. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., H. XXX, a K. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y., H. XXX, otec maloletého O. H., nar. XX. XX. XXXX v rodnom liste neuvedený, o návrhu maloletej matky B. H. a jej matky B. Z. na ustanovenie poručníka maloletému, takto

rozhodol:

- I. Súd u s t a n o v u j e B. Z., nar. XX. X. XXXX, za poručníka maloletému O. H., nar. XX. X. XXXX
- II. Poručníčka má právo a povinnosť zabezpečovať výchovu maloletého, zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom a rozhodovanie poručníčky, týkajúce sa podstatných vecí maloletého, potrebné schválenie súdu.
- III. Poručníčka je p o v i n á jedenkrát ročne podať správu súdu o spôsobe výkonu funkcie poručníčky, o nakladaní s majetkom maloletého a o maloletom, vždy k 31. 1. príslušného kalendárneho roka.
- IV. Poručníčka je p o v i n á predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Maloletá matka B. H. a stará matka B. Z. podali na Okresný súd Liptovský Mikuláš návrh na ustanovenie poručníka maloletému O. H., nar. XX. X. XXXX, ktorý sa narodil maloletej matke. Spolu s návrhom vo veci samej podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadajú, aby súd dočasne zveril maloletého O. H. do starostlivosti starej matky B. Z.. Svoj návrh odôvodnili tým, že maloletej B. H. sa dňa XX. X. 2023 narodil syn O.. Maloletá matka je žiačkou 9. ročníka Základnej školy vo Y. a od 2. 6. 2023 poskytuje domácu starostlivosť o novorodenca. Ošetrojúcou lekárkou maloletej matky a maloletého dieťaťa je MUDr. E. Y.. Maloletá matka žije so svojou matkou, jej nezaopatrenými deťmi a jej manželom, ktorý pomáha s deťmi v čase jeho prítomnosti doma, pričom väčšinou pracuje na základe dohody o vykonaní práce mimo Y.. Dňa 28. 4. 2023 bola maloletá matka s maloletým dieťaťom prepustená do domácej starostlivosti. O syna sa stará podľa svojich možností a schopností. Pretože je maloletá, nemá rodičovské práva, v starostlivosti o dieťa jej pomáha stará matka, ktorá ju učí, aby sa dokázala postarať o svoje dieťa. Maloletá matka vie syna okúpať, prebaliť, obliecť. Dieťa dojčí aj prikrmuje detským mliekom. Maloletý O. je zdravý, zabezpečenú má celú výbavičku, kočík, vaničku a

ostatné hygienické potreby, spáva v kočíku. Otec dieťaťa je neznámy. Maloletá matka súhlasí s tým, aby stará matka bola ustanovená za poručníčku maloletému O..

2. Uznesením zo dňa 24. 05. 2023 bol ustanovený za kolízneho opatrovníka maloletému O. H. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Malotej matke, B. H., bol ustanovený za kolízneho opatrovníka na zastupovanie v konaní Obec Važec. Uznesením zo dňa 19. 06. 2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol zverený maloletý O. H. do starostlivosti starej matky B. Z..

3. Z aktualizovanej správy kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine maloletého O. H. a jeho matky zo dňa 17. 08. 2023 vyplýva, že maloletá B. je dieťa rodičov B. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., H. XXX, a otca K. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y., H. XXX. Matka malotej má zo vzťahu s K. Z. ešte 4 maloleté deti H.: V., nar. XX. XX. 2011, K., nar. XX. XX. 2012, K., nar. XX. XX. 2015, R., nar. XX. XX. 2017, nad ktorými je nariadená ústavná starostlivosť uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9P/157/2019 zo dňa 20. 05. 2020, právoplatným dňom 10. 07. 2020, vykonateľným dňom 24. 06. 2020. Maloleté deti sú umiestnené v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, s tým, že sú dlhodobo uvoľnené na pobyty k matke, a aktuálne je na Okresnom súde Liptovský Mikuláš podaný podnet na zrušenie ústavnej starostlivosti. Matka malotej B. je vydatá za A. Z. a obaja zabezpečujú starostlivosť o ich päť spoločných maloletých detí: F., nar. XX. XX. 2014, A., nar. XX. XX. 2018, K., nar. XX. XX. 2019, C., nar. XX. XX. 2020 a H., nar. XX. XX. 2023. Rodina žije v 2-izbovom dome v rómskej osade na drese H. XXX, Y.. Príbytok je zariadený potrebným nábytkom. Hygiena domácnosti je vzhľadom k obývanej lokalite dostatočná. Vodu majú k dispozícii z miestnej prípojky, kúria si pieckou na pevné palivo, elektrickú energiu majú zavedenú. Bytové pomery sú vyhovujúce pre zdravý vývoj maloletých detí. Príjem rodiny zabezpečuje manžel matky príjmom z príležitostných prác ako pomocná pracovná sila v stavebníctve, vykonávaných prevažne v Českej republike a poberaním prídavkov na päť detí (vo výške 300,- eur mesačne) a rodičovského príspevku na maloletého C. (345,20 eura mesačne). Pani B. Z. zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti, je poberateľkou prídavku na maloletú B. (60,- eur mesačne, určený osobitný príjemca z dôvodu výkonu výchovného opatrenia). Starostlivosť a výchovu maloletých detí zabezpečujú rodičia spoločne, s maloletým F. im pomáha aj stará matka mal. (z otcovej strany) U. Z., žijúca v rovnakej osade. S malotejou matkou B. a jej synom O. je p. Z.Á. v každodennom kontakte, pomáha jej a dohliada nad starostlivosťou malotejho. Ostatné skutočnosti v rodine sú nezmenené od poslednej podanej správy ku konaniu zo dňa 29. 05. 2023. Malotej matka B. sa úradu vyjadrila, že sa chce o svoje dieťa starať s pomocou matky a jej súčasného partnera, a jeho rodiny. Členovia rodiny malotej sa vyjadrili, že s výchovou a starostlivosťou o malotejho O. jej pomôžu. Matka malotej B. chce byť ustanovená za poručníka malotejho O. a pomáhať dcére s jeho výchovou a starostlivosťou.

4. Dňa 07. 09. 2023 bolo vykonané pojednávanie v neprítomnosti otca malotej matky, ktorého doručenie predvolania bolo vykázané zákonnou fikciou na adresu trvalého bydliska v obci Y., N. H. XXX. Stará matka i matka malotejho zotrvali na návrhu, aby bola stará matka B. Z. ustanovená za poručníčku malotejho, pričom z rodného listu malotejho je zrejmé, že sa narodil malotej matke B. H., nar. XX. XX. 2007, a otec malotejho nie je uvedený.

5. Stará matka malotejho sa vyjadrila sa, že o dieťa v prevažnej miere stará jej dcéra. Ona jej je nápomocná, rovnako manžel. Dcéra B. nemá žiadne príjmy, na O. nepoberá nikto prídavky na malotejho. Manžel starej matky poberá rodinné prídavky na 5 detí a rodičovský príspevok.

6. Rovnako i malotej matka vyjadrila súhlas s tým, aby jej synovi bola ustanovená za poručníčku jej matka. Súčasne sa vyjadrila, že o syna sa osobne stará, jej matka jej pomáha.

7. Podľa ust. § 56 ods. 1 Zákona o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len ZR) ak obaja rodičia malotejho dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, výkon ich rodičovských práv a povinností bol pozastavený alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, ustanoví súd malotejmu dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

8. Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine poručník nie je povinný osobne sa starať o malotejho dieťa. Ak sa poručník o malotejho dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

9. Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

10. Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

11. Podľa § 58 ods. 4 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

12. Okrem výsluchu maloletej navrhovateľky a starej matky bolo oboznámené s obsahom listinných dôkazov, zadovážených v konaní, a to s výpisom lustrácie z Registra obyvateľov Slovenskej republiky, z ktorej je zrejme trvalé bydlisko maloletého, jeho matky i starej matky, s rodným listom maloletého, s obsahom uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a s obsahom viacerých správ kolízneho opatrovníka zo zisťovania pomerov v rodine. Maloletá matka i stará matka majú vytvorené primerané podmienky na bývanie a poskytovanie starostlivosti maloletému dieťaťu, maloletá matka prejavuje dostatočné rodičovské zručnosti, dokáže sa o syna postarať osobne, v jednej domácnosti s ňou žije i partner K. Z.. Maloletá matka vykazovala aj ako žiačka veľmi dobré vzdelávacie výsledky ako snaživá a zodpovedná, rešpektujúca vyučujúcich, v kolektíve obľúbená, nekonfliktná, ochotná pomôcť ostatným. Aj v čase individuálnej výučby sa správala veľmi zodpovedne, zadané úlohy odovzdávala načas a dostavovala sa do školy na osobné preskúšanie. Osvedčila sa ako zodpovedná a starostlivé dieťa, ktoré dokáže pomáhať v domácom prostredí so starostlivosťou o mladších súrodencov a domácnosť.

13. Na základe vyhodnotenia vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo aj v ich vzájomných súvislostiach, súd považuje za preukázané splnenie zákonných podmienok pre ustanovenie starej matky maloletého, B. Z., za poručníčku maloletému, vzhľadom ku skutočnosti, že jeho matka je nepinoletá, nemá plnú spôsobilosť na právne úkony, je vo veku 16 rokov. Návrhu bolo vyhovené za súčasného súhlasného stanoviska i rovnakého návrhu kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa i kolízneho opatrovníka maloletej matky. U starej matky maloletého neboli zistené žiadne prekážky, ktoré by bránili jej ustanoveniu za poručníčku svojmu vnukovi, kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky v jej starostlivosti, nielen o maloletého, ale i vo vzťahu ku svojej maloletej dcére. Na základe uvedených skutočností súd považuje za dostatočne preukázané, že v osobe starej matky maloletého, ako poručníčky, aj v osobe maloletej matky maloletého, sú garancie adekvátnej starostlivosti, ktorá bude poskytovaná maloletému.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.